ชื่อเรื่องวิทยานิพนซ์ ทักษะชีวิตและการปรับตัวของเด็กวัยรุ่นชาวไทยภูเขา

ผู้เขียน นางสาวศุกร์ใจ วงศ์มะโน

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภัทราภรณ์ ทุ่งปันคำ ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ เทียมศร ทองสวัสดิ์ กรรมการ

บทคัดย่อ

ทักษะชีวิตเป็นความสามารถในการที่จะเผชิญกับสิ่งท้าทายต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต ประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะชีวิตที่มีความสำคัญกับการปรับตัว ได้แก่ การตัดสินใจ ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง และการจัดการกับอารมณ์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ทักษะชีวิต การปรับตัว และความสัมพันธ์ระหว่างทักษะชีวิตและการปรับตัวของเด็กวัยรุ่นชาวไทย ภูเขากลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กวัยรุ่นชาวไทยภูเขาที่พักอยู่สูนย์คาทอลิกขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ระหว่างเดือนสิงหาคม ถึงเดือนกันยายน 2547 จำนวน 103 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบ สอบถามข้อมูลทั่วไป แบบวัดทักษะชีวิต ประกอบด้วย ด้านการตัดสินใจ ด้านการปรับตนเองและ ด้านการจัดการกับอารมณ์ แบบวัดการปรับตัว ประกอบด้วย ด้านการปรับตนเองและ ด้านการปรับตัวทางสังคม ผู้วิจัยได้ทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟาของครอนบาก ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะชีวิตด้านการตัดสินใจเท่ากับ .84 ด้าน ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองเท่ากับ .82 ด้านการจัดการกับอารมณ์เท่ากับ .85 แบบวัดการปรับตัว โดยรวมเท่ากับ .89 แบบวัดการปรับตัวด้านการปรับตนเองเท่ากับ .87 และแบบวัดด้านการปรับตัว ทางสังคมเท่ากับ .89 วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงพรรณนา และหาความสัมพันธ์โดยใช้ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการศึกษาพบว่า

- 1. กลุ่มตัวอย่างมีค่าคะแนนเฉลี่ยของทักษะชีวิตด้านการตัดสินใจ ด้านความรู้สึกเห็น คุณค่าในตนเอง และด้านการจัดการกับอารมณ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง
 - 2. กลุ่มตัวอย่างมีค่าคะแนนเฉลี่ยของการปรับตัวโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างดี
- 3. ทักษะชีวิตด้านการตัดสินใจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวโดยรวมใน ระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\mathbf{r} = .50, \, \mathbf{p} < .01$)
- 4. ทักษะชีวิตด้านความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการ ปรับตัวโดยรวมในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (r = .57, p < .01)
- 5. ทักษะชีวิตด้านการจัดการกับอารมณ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัว โดยรวมในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\mathbf{r}=.47,\,\mathbf{p}<.01$)

ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถเป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อเป็นแนวทางสำหรับพยาบาล บุคลากร ในทีมสุขภาพ และครู ในการสร้างเสริมทักษะชีวิตโดยเฉพาะทักษะชีวิตในด้านความรู้สึกเห็น กุณค่าในตนเอง ด้านการตัดสินใจ และด้านการจัดการกับอารมณ์ เพื่อส่งเสริมให้เด็กวัยรุ่นชาวไทย ภูเขาสามารถปรับตัวได้และดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright © by Chiang Mai University All rights reserved

Thesis Title Life Skills and Adjustment of Hill Tribe Adolescents

Author Miss. Sukjai Wongmano

Degree Master of Nursing Science (Mental Health and Psychiatric Nursing)

Thesis Advisory Committee

Assistant Professor Dr. Patraporn Tungpunkom Chairperson

Associate Professor Tiamsorn Tongswas Member

ABSTRACT

Life skills are capabilities for dealing with challenges in order to live life effectively. Essential life skills compose of decision making, self-esteem, and coping with emotion. The purposes of this study were to identify the life skills, adjustments, and the relationship between life skills and adjustments of Hill Tribe Adolescents. A purposive sampling method was adopted to recruit 103 participants from Catholic Center Khunyuam District, Maehongson Province during August and September, 2004. The instruments used for data collection were a Demographic Data Recording Form, Life Skills Questionnaires consisting of questions concerning decision making, self-esteem and emotional coping abilities. The Adjustment Questionnaire covered self adjustment and social adjustment. The reliability of instruments was obtained by means of Cronbach's alpha coefficient, reliability of the Decision Making Questionnaire was .84, Self-esteem Questionnaire was .82, Coping with Emotion Questionnaire was .85, Total Adjustment Questionnaire was .89, Self Adjustment Questionnaire was .87, and Social Adjustment Questionnaire was .89. Data were analyzed by using descriptive statistics and Pearson's product moment correlation coefficient. The results revealed that:

- 1. The mean scores of life skills in domain of decision making, self-esteem and coping with emotion were at a high level;
 - 2. The mean scores of total adjustment were at a high level;
- 3. There was a singnificantly moderate positive relationship between decision making and total adjustment (r = .50, p < .01);
- 4. There was a singnificantly moderate positive relationship between self-esteem and total adjustment (r = .57, p < .01); and
- 5. There was a singnificantly low positive relationship between coping with emotion and total adjustment (r=.47, p < .01).

The results of this study can be used as basic information for nurses, healthcare providers, and teachers responsible for Hill Tribe Adolescents, when planning the promotion of life skills especially in the domain of self-esteem, decision making and coping with emotion that could enchance the adolescents adjustment leading to their well-being.

